

DUS JIJ WILT THEATER MAKEN

door Marijn Lems

Vandaag werden de makers direct na de officiële opening eens goed aan de tand gevoeld over hun artistieke drijfveren en over de vraag hoe ze hun positie bepalen ten opzichte van het (potentiële) publiek.

Wilbert van Herwijnen, ex-wethouder van Cultuur, legt de opzet even uit aan Kristien Sonnevijlle. "Het is de bedoeling van dit gesprek dat je aan het eind van het volgende half uur twee statements in je boekje hebt opgeschreven. Dit als antwoord op de volgende vragen: Wat is mijn missie als maker? En hoe verhoud ik mij als maker ten opzichte van mijn publiek?". Een intensief vraaggesprek volgt.

Doceren of maken

Wat meteen opvalt, is dat de scheidingslijn tussen theaterdocent en theatermaker in veel gevallen niet heel duidelijk wordt getrokken. Sommige makers laten zich door hun docentschap inspireren, zoals Kim van Kooij: "Ik haal veel plezier en inspiratie uit het motiveren van mijn leerlingen voor drama. Ook uit improvisatiescènes in mijn klas kan ik nieuwe ideeën opdoen." Voor anderen ligt het doel van theater maken en doceren dicht bijeen, en wordt het toegankelijk maken van theater, een breder publiek interesseren en zelfs het verrijken van levens als makersdoel aangehaald.

Ode aan geklungel

Het menselijk tekort is vaak de focus van de makers interesse. "Ik wil een ode aan geklungel maken," zegt Peerke Malschaert. "Onhandigheid interesseert me veel meer dan perfectie, dan ultieme zelfverzekerdheid. Ik wil ook het belang van falen, van twijfel, onderstrepen." Lieve van Tuijl praat met Gerard Rooijackers, de huisprofessor van De NWE Vorst, over haar held Lies Pauwels. "In haar voorstelling voert zij altijd totaal verschillende personen ten tonele, die allemaal worstelen met hun eigen onvermogen. Al voor de voorstelling begint ben je dan geboeid: hoe horen die mensen bij elkaar?".

Kritische vragen

Van Herwijnen liet nog vallen dat de artistiek leider van de Cultuurmanifestatie, Mike Phillips, het was opgevallen dat deze centrale vragen in Nederland veel minder belangrijk lijken dan in zijn thuisland Groot-Brittannië. Dat hebben Barbara van den Eerenbeemt en Arjan Gebraad geweten: Phillips stelt zeer kritische vragen aan de makers. "But if you'll allow me to play devil's advocate: why should I care?" vraagt hij nadat Barbara hem heeft uitgelegd waarom ze theater wil maken. "Waarom is het belangrijk voor het publiek?" Probeer daar maar eens – in het Engels! – een genuanceerd antwoord op te geven.

Worsteling met inhoud en vorm

Wat een contrast met de gesprekken die door journalist Frank van Empel worden gevoerd. Als geroutineerd interviewer stelt hij Diederik Dicou en Lisah Baert eerst op hun gemak in plaats van ze meteen met allemaal moeilijke vragen te confronteren. Als ik binnenkom hebben hij en Diederik hun gesprek al afgerond, maar door middel van een snelle recapitulatie blijkt dat ze het vooral over het spanningsveld tussen inhoud en vorm hebben gehad. Vorm lijkt in Diederiks ogen veel belangrijker: "Theater is vorm. Door de vorm raak je het publiek, waardoor de inhoud later bij ze binnenkomt." Helaas wordt ons gesprek voortijdig beëindigd: de makers moeten alweer door naar het volgende onderdeel...

MASTERCLASS ACTEREN VOOR ALLEDAAGS GEBRUIK

Acteur Peter Faber kreeg de deelnemers aan zijn 'Masterclass acteren voor alledaags gebruik' even hyperactief als hijzelf was. Foto: Anke van Iersel

door Rinus van der Heijden

Wie had de Makers4daagse vanmiddag nu beter kunnen openen dan Peter Faber? De 64-jarige acteur had bedacht een 'Masterclass acteren voor alledaags gebruik' in te richten en dat werd een bijzonder opwindende gebeurtenis. "We gaan een warming-up doen", kondigde hij aan. Daarvoor deed hij een beroep op spieren waar ze in sportscholen geen weet van hebben, maar die voor een acteur van levensbelang zijn. "Je adem is je energie, net als de benzine voor een auto." Dus speelde de adem een uurlang niet alleen de hoofdrol bij Peter Faber; ook bij de elf deelnemers aan de Makers4daagse, die een mentale en fysieke workshop ondergingen.

Vier dagen vol theatrale verrassingen

Het betekende zowel de officiële opening van de eerste actie van het sinds enkele dagen in De NWE Vorst gevestigde Makershuis, maar eveneens de eerste nuttige handelingen voor de deelnemers van vier dagen vol theatrale verrassingen. Want laten we duidelijk zijn: ze weten niet waar ze aan begonnen zijn.

Peter Faber gaf zijn masterclass met hart en ziel. "Maken en spelen is het leukste wat er is", zei hij stellig. "Juist omdat je de controle over jezelf kunt doorbreken. Als je iets maakt, moet je niet te veel je best doen, maar de routine doorbreken"

Waarop hij de daad bij het woord voegde en zijn zeldzame theatrale vakmanschap als een vulkaan uitbarstte. Als vanzelfsprekend kwamen een woedende en verliefde Rus voorbij, een Swahili sprekende Oostafrikaan, een boze en feestvierende Japanner en een jankende en lachende Duitser. En toen hij de deelnemers ook nog vertelde hoe je goeroe-energie kunt aanwenden en hen vervolgens opdroeg: "Doe Hitler" en meteen erachteraan "En nu Jezus" was er niemand meer die eraan twijfelde dat het altijd nog gekker kan.

Echt ontspannen is klaarwakker zijn

Peter Faber rolde van het ene in het andere voorbeeld, droeg de deelnemers op te proberen wat hij uitbeelde en vlocht daarbij ook nog de ene wijsheid in de andere. Zoals: "Als je het verkeerd doet, is lachen een killer." Of: "Doe helemaal niks. Ja, dat is de belangrijkste spier. Je doet met volle energie niks. Dat is ontspannen. Want echt ontspannen is klaarwakker zijn." Om dan ook nog eens aan het jongleren te slaan. Met drie sinaasappels, jawel. Onderwijl lachte hij de deelnemers toe: "Try to be an orange. Dat betekent niets anders dan dat je je onderscheidt van appels en peren." Om aldus te eindigen: "Er moet chaos zijn, want dat matcht met de dingen van het leven." Het applaus was vol, rond en welgemeend. Petje op, tasjes mee, twee bitterballen uit een schaal pikkend en weg was Peter. Op naar een try-out.

PROGRAMMA MORGEN

De workshops tijdens de Makers4daagse worden gevolgd door 12 jonge makers. Het is natuurlijk spannend om te zien wat ze doen en waar ze mee bezig zijn. Om een graantje mee te pikken kun je als bezoeker altijd binnenlopen en kijken waar het mogelijk is om mee te gluren. Maar we hebben ook een aantal presentatiemomenten waarvoor we je graag uitnodigen.

**Vrijdag 5 oktober 19.30 uur:
Theatrale Stormbaan**

Eén van de presentatiemomenten morgen is de Theatrale Stormbaan in Theater De NWE Vorst. Je kunt deze presentatie gratis bezoeken, maar je dient wel even reserveren. Wil je komen kijken? Schaf dan een gratis kaartje aan bij de theaterkassa van De NWE Vorst!

THEATER4DAAGSE VRIJWEL UITVERKOCHT

De belangstelling voor de Theater4daagse, die parallel loopt aan de Makers4daagse, overtreft alle verwachtingen. Op enkele kaartjes na zijn alle voorstellingen uitverkocht. De apparatuur van De NWE Vorst kon gistermiddag de grote drukte nauwelijks aan, maar de vindingrijkheid van de Vorst-medewerkers drukte alle eventuele calamiteiten de kop in.

Schrijvers4daagse? Foto Anke van Iersel

Makers brengen verhaal voor 500 ongeïnteresseerde kinderen. Foto Anke van Iersel

WIST JE DAT.....

- **Peter Faber** al 48 jaar acteur is
- hij vindt dat relaxen niet hetzelfde is als lui zijn
- hij ook vindt dat je als speler elk gebied van het menselijk wezen mag betreden
- **Barbara van den Eerenbeemt** behalve actrice ook zangeres is
- **Lisah Baert** aan de Makers4daagse meedoet uit nieuwsgierigheid
- **Diederik Dicou** economie studeert in Amsterdam

EN WIST JE DAT.....

- je **Arjan Gebraad** als koerier tegen het lijf kunt lopen
- **Bertine Klappe** het fijn vindt dat ze tijdens de Makers4daagse serieus wordt genomen
- **Thijs Oudenhoven** dramales geeft, maar best meer wil werken
- **Kristien Sonnevijlle** een voorstelling maakt rondom World Press Photo
- **Barbara Wevers** Personal Shopper is. Eh... wat?

EN WIST JE DAT.....

- tot **Peerke Malschaerts** activiteiten 'festivals bezoeken en vakantie-vieren' behoort
- **Peter Faber** kan uitbeelden hoe je met je lijf in de warme chocolade zit
- **Lisah Baert** absoluut geen wereldverbeteraar genoemd wil worden
- **Thijs Oudenhoven** theater maakt omdat hij een held wil zijn
- **Kristien Sonnevijlle** het liefst met amateurs werkt

